

Vlaanderen
is lokaal bestuur

BBC 3.0

EEN OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGEN
VAN DE REGELS VOOR DE BELEIDS- EN
BEHEERSCYCLUS VAN DE LOKALE EN
PROVINCIALE BESTUREN

11 maart 2024

**AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR**

vlaanderen.be/lokaal-bestuur

Inhoud

1.	INLEIDING.....	3
1.1.	Wanneer treden de nieuwe regels in werking?.....	3
1.2.	Hoe kwam de nieuwe regeling tot stand?.....	3
2.	ALGEMENE AANPASSINGEN.....	4
2.1.	Wijzigingen en evoluties zichtbaar in de AMJP.....	4
2.2.	Vergelijkende cijfers in de jaarrekening.....	5
2.3.	Digitaal doorzoekbare beleidsrapporten.....	5
3.	STRATEGISCHE NOTA.....	6
3.1.	Beleidsverklaring.....	6
3.2.	Beleidsdoelstellingen en prioritaire acties.....	7
4.	FINANCIËLE NOTA.....	7
4.1.	Financieel doelstellingenplan.....	7
4.2.	Staat van het financieel evenwicht.....	8
4.3.	Overzicht van de kredieten.....	9
5.	TOELICHTING.....	9
5.1.	Investerings.....	9
5.2.	Ontvangsten en uitgaven volgens hun functionele aard.....	10
5.3.	Ontvangsten en uitgaven volgens hun economische aard.....	10
5.4.	Financiële schulden.....	11
5.5.	Personeelsinzet.....	13
5.6.	Verbonden entiteiten.....	13
6.	DOCUMENTATIE.....	14
6.1.	Extra onderdelen.....	14
6.2.	Detailoverzicht met uitgaven en ontvangsten.....	14
6.3.	Omgevingsanalyse.....	15
7.	REKENINGENSTELSELS.....	15
7.1.	Beleidsvelden.....	15
7.2.	Pensioenverplichtingen en -rechten.....	15
7.3.	Opbrengsten retributies.....	16
7.4.	Opbrengsten boetes.....	17
7.5.	Leasing en soortgelijke schulden.....	17
7.6.	Vorderingen op lange termijn uit niet-ruiltransacties die binnen het jaar vervallen.....	18
7.7.	Rekeningen met een gewijzigde omschrijving.....	18
7.8.	Algemene rekeningen voor de budgettaire verrichtingen.....	19
7.9.	Algemene rekeningen met specifieke economischesectorcode.....	19
8.	Vergelijking samenstelling beleidsrapporten BBC 2020 en BBC 3.0.....	21

1. INLEIDING

Vanaf het meerjarenplan 2026-2031 gelden er aangepaste regels, nieuwe schema's en andere rekeningenstelsels voor de opmaak van beleidsrapporten. Dat is een gevolg van twee wijzigingsbesluiten over de beleids- en beheerscyclus die er kwamen na een evaluatie over de lees- en bruikbaarheid van de rapporten voor raadsleden. Wat verandert er? Ontdek het in onderstaand overzicht.

1.1. Wanneer treden de nieuwe regels in werking?

De lokale besturen moeten de aangepaste regels, de nieuwe schema's en andere rekeningenstelsels toepassen **vanaf de opmaak van hun meerjarenplan voor de periode van 2026 tot 2031**. Ze maken die planning op in 2025.

Elke **aanpassing van de meerjarenplanning 2026-2031** gebeurt uiteraard ook volgens de nieuwe modaliteiten. Voor een eventuele aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 om de kredieten voor 2025 vast te stellen of aan te passen volgen de lokale besturen de "oude" regels.

Voor de **opmaak van de jaarrekeningen** over de boekjaren 2024 en 2025 gelden de oude regels. De nieuwe rekeningen en schema's zijn van toepassing voor de jaarrekening over het boekjaar 2026.

Regeling voor fusiegemeenten

De gemeenten die op 1 januari 2025 fuseren, kiezen of ze voor het boekjaar 2025 de oude of de nieuwe regels, schema's en rekeningenstelsels toepassen.

Elke fusiegemeente maakt in het eerste kwartaal van 2025 een eenjarig meerjarenplan met kredieten voor 2025. De fusiebesturen die dat eenjarig meerjarenplan volgens de nieuwe regels opstellen, passen de nieuwe schema's ook toe voor hun jaarrekening over het boekjaar 2025.

Vanaf het boekjaar 2026 volgen de fusiegemeenten de reguliere cyclus: het meerjarenplan 2026-2031 en de jaarrekening 2026 maken ze met de nieuwe schema's.

1.2. Hoe kwam de nieuwe regeling tot stand?

Het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) evalueerde de leesbaarheid van de beleidsrapporten en ging na welke maatregelen de lees- en bruikbaarheid voor de gemeente- en provincieraadsleden kunnen verhogen.

Meer dan 7.000 gemeenteraadsleden en alle algemeen en financieel directeurs van de lokale besturen kregen de gelegenheid om een **digitale bevraging** in te vullen. De resultaten van die survey vulden we aan met bevindingen uit **diepte-interviews, observaties van gemeenteraadszittingen en besprekingen in focusgroepen** met mandatarissen en lokale ambtenaren.

Het onderzoeksbureau TriFinance schreef [een evaluatierapport](#) dat **7 aanbevelingen** opleverde:

- Voeg aan elk beleidsrapport een managementsamenvatting toe met een beschrijving van de belangrijkste elementen van het rapport.
- Maak in de jaarlijkse aanpassing van het meerjarenplan wijzigingen en evoluties beter zichtbaar voor de raadsleden.
- Vereenvoudig de financiële schema's. Maak ze overzichtelijker en minder technisch.
- Geef de raadsleden meer toegang tot detailinformatie.
- Zorg ervoor dat de raadsleden elk beleidsrapport gemakkelijk digitaal kunnen doorzoeken.
- Breng in de beleidsrapporten de informatie over het niet-prioritaire beleid en belangrijke verbonden organisaties zoals de politie- en hulpverleningszones en de intercommunales beter in beeld.
- Verhoog de opleidingskansen voor de raadsleden.

Die aanbevelingen vormden de basis voor de **optimalisering van de regelgeving** over BBC. De meeste aanpassingen zorgen ervoor dat lokale besturen de informatie in hun beleidsrapporten aanvullen of op een duidelijkere manier weergeven. Een aantal technische aanpassingen in schema's en rekeningenstelsels leiden tot betere beleidsinformatie over de financiën van de lokale besturen.

De **fundamenten van het BBC-systeem**, zoals het doelmatig plannen vanuit een meerjarig perspectief dat budgettair in evenwicht is en de sterke koppeling tussen het inhoudelijk beleid en de financiën, blijven **onveranderd**.

2. ALGEMENE AANPASSINGEN

De raadsleden moeten beter zicht krijgen op de wijzigingen en de evoluties in de beleidsrapporten. Bij een aanpassing van het meerjarenplan moeten ze de vergelijking kunnen maken met de voorgaande versie. In de jaarrekening moeten ze de geboekte bedragen in perspectief kunnen plaatsen ten opzichte van de cijfers van het vorige boekjaar. Elk beleidsrapport moet digitaal doorzoekbaar zijn.

2.1. Wijzigingen en evoluties zichtbaar in de AMJP

Vanaf 2026 geeft het bestuur bij elke aanpassing van het meerjarenplan (AMJP) die het aan de raadsleden voorlegt steeds de **wijzigingen weer ten opzichte van de voorgaande aanpassing** van het meerjarenplan. Bij de eerste aanpassing vergelijkt men met het originele meerjarenplan.

Het bestuur maakt de vergelijking alleen voor de jaren waarvoor er nog geen jaarrekening beschikbaar is. Voor de jaren waarvoor er al een jaarrekening is, vermeldt het bestuur alleen het rekeningcijfer.

Met die bijkomende informatie kunnen de raadsleden de **voortgang van het beleid en de financiën beter opvolgen**. De documenten vermelden de evolutie van de ramingen. De verplichting om de voorgaande toestand of raming, de wijziging en de nieuwe situatie te rapporteren geldt voor de volgende onderdelen:

- de [beleidsdoelstellingen, prioritaire acties en actieplannen](#) in de aangepaste strategische nota
- de financiële kerncijfers in de [beleidsverklaring](#) in de aangepaste strategische nota
- het aangepaste financieel [doelstellingenplan](#) (schema M1 (W))
- de aangepaste staat van het financieel evenwicht (schema M2 (W))
- het aangepaste [overzicht van de kredieten](#) (schema M3 (W))
- het overzicht van [de ontvangsten en de uitgaven naar functionele aard](#) (schema T1 (W))
- het overzicht van [de ontvangsten en uitgaven naar economische aard](#) (schema T2 (W))
- het overzicht van de evolutie van de [financiële schulden](#) (schema T3 (W))
- het overzicht van de [investeringen](#) en de bijbehorende uitgaven en ontvangsten
- het overzicht van de financiële tussenkomsten voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de andere [verbonden entiteiten](#).

2.2. Vergelijkende cijfers in de jaarrekening

Uit de [evaluatie](#) blijkt dat raadsleden in de jaarrekening de evoluties in de tijd beter willen kunnen opvolgen. Daarom bevatten onderstaande schema's naast de cijfers voor het boekjaar en de raming volgens het (aangepast) meerjarenplan ook **de cijfers van het vorige boekjaar**:

- de doelstellingenrekening (schema J1)
- de staat van het financieel evenwicht (schema J2)
- de evaluatie van de [kredieten](#) (schema J3)
- [de ontvangsten en de uitgaven naar functionele aard](#) (schema T1 (J))
- [de ontvangsten en uitgaven naar economische aard](#) (schema T2 (J))
- de evolutie van de [financiële schulden](#) (schema T3 (J))
- het overzicht met de uitgaven en de ontvangsten voor de [investeringen](#)
- de geboekte bedragen voor de [verbonden entiteiten](#).

De schema's van de toelichting van de jaarrekening bevatten **niet langer de geraamde bedragen voor toekomstige jaren**.

In de jaarrekening over het boekjaar 2026 is de **kolom met cijfers over 2025 facultatief** voor:

- de doelstellingenrekening (J1)
- het overzicht van de ontvangsten en uitgaven volgens hun functionele aard (T1 (J)).

Voor een lokaal bestuur dat zijn doelstellingenboom of de samenstelling van zijn beleidsdomeinen sterk gewijzigd heeft bij de opmaak van het meerjarenplan 2026-2031 zal die vergelijking immers niet relevant zijn.

2.3. Digitaal doorzoekbare beleidsrapporten

De beleidsrapporten en de bijbehorende documentatie die de raadsleden ontvangen, moeten gemakkelijk digitaal doorzoekbaar zijn met een automatische zoekfunctie, zoals de CTRL-F-functie.

De regelgeving legt geen bestandsformaat op. Het bestuur kan kiezen voor Word, PDF, Excel, een interactieve omgeving op de website of een intranet, enz. De tijd dat raadsleden nog langer ingescande documenten ontvangen die ze niet digitaal kunnen doorzoeken is hiermee voorbij.

3. STRATEGISCHE NOTA

De strategische nota bevat vanaf het meerjarenplan 2026-2031 drie onderdelen: een beleidsverklaring, een overzicht van alle beleidsdoelstellingen, en een beschrijving van de prioritaire acties. De beleidsverklaring is nieuw: ze biedt de raadsleden een beknopte en leesbare synthese van de belangrijkste aspecten van het geplande beleid en een overzicht van de financiële kerncijfers. De 2 laatste onderdelen worden compacter in omvang om de leesbaarheid te verhogen.

3.1. Beleidsverklaring

De uitbreiding van de strategische nota met een beleidsverklaring geeft gevolg aan de aanbeveling om aan elk beleidsrapport een managementsamenvatting toe te voegen.

De regelgeving legt **geen modelschema voor de beleidsverklaring** op. Elk bestuur kiest volledig vrij welke beleidsopties het in dat onderdeel op de voorgrond plaatst en hoe het dat doet. Zo kunnen besturen de beleidskeuzes en de politieke visie beter duiden in hun beleidsrapport.

De beleidsverklaring kan de raadsleden informatie aanreiken over **alle aspecten van het geplande beleid**, ongeacht of het bestuur ze in het meerjarenplan uitdrukt als prioritaire acties of niet. Besturen kunnen er voor kiezen om te rapporteren op het niveau van de actieplannen in plaats van op het niveau van de acties. Die besturen dienen “actie(s)” te lezen als “actieplan(nen)”.

Het ministerieel besluit bevat een **minimale lijst van financiële kerncijfers**, maar legt **geen sjabloon** op voor de presentatie van de kerncijfers:

- de autofinancieringsmarge
- het beschikbaar budgettair resultaat
- de financiële schuld
- de investeringsuitgaven voor materiële en immateriële vaste activa en toegestane investeringssubsidies
- de uitgaven voor toegestane werkings- en investeringssubsidies aan de politie- en hulpverleningszone
- de personeelsuitgaven
- de aanslagvoet
- de ontvangsten uit de aanvullende personenbelasting en de opcentiemen op de onroerende voorheffing
- de ontvangsten uit algemene en specifieke werkingssubsidies en het inwonersaantal.

De beleidsverklaring in de **beleidsevaluatie van de jaarrekening** bevat:

- een **beknopte beschrijving van de resultaten** van het geplande beleid in de beleidsverklaring van de strategische nota
- een **vergelijking van de kerncijfers** voor het jaar waarop de jaarrekening betrekking met de kerncijfers voor dat jaar in de beleidsverklaring van het (aangepaste) meerjarenplan.

3.2. Beleidsdoelstellingen en prioritaire acties

Het overzicht van alle doelstellingen en de beschrijving van de prioritaire acties worden **compact** om de leesbaarheid te verhogen:

- we splitsen de cijfers niet meer op in exploitatie, investeringen of financiering
- de geraamde uitgaven en ontvangsten voor de niet-prioritaire acties van een prioritaire beleidsdoelstelling zijn vanaf 2026 geen onderdeel meer van de strategische nota.

De bovenstaande gegevens zijn beschikbaar in andere onderdelen van de rapportering. Zo kan het bestuur dit deel van de strategische nota toespitsen op de beschrijving van de prioritaire acties.

De **beschrijving van de prioritaire acties** geeft de totale verwachte uitgaven en ontvangsten per actie weer. Bij elke prioritaire actie duidt het bestuur aan welke beleidsdoelstelling(en) ze helpen realiseren.

Het **volledige overzicht** met alle beleidsdoelstellingen, actieplannen, acties en de bijbehorende uitgaven en ontvangsten voor de exploitatie, de investeringen en de financiering blijft **beschikbaar in de documentatie bij het meerjarenplan**. In dat overzicht vinden de raadsleden, net zoals vroeger, de volledige doelstellingenboom terug: de beleidsdoelstellingen met de geplande actieplannen en acties, en de verwachte uitgaven en ontvangsten per element van de doelstellingenboom.

Voor de **beleidsevaluatie in de jaarrekening** gelden dezelfde regels.

4. FINANCIËLE NOTA

Voortaan krijgen de raadsleden in de financiële nota een volledig overzicht van de verwachte uitgaven en ontvangsten per beleidsdoelstelling. Het overzicht van de kredieten wordt verduidelijkt.

4.1. Financieel doelstellingenplan

Het financieel doelstellingenplan bevat vanaf het meerjarenplan 2026-2031 een **individuele weergave van de verwachte ontvangsten en uitgaven** voor elke beleidsdoelstelling, ongeacht of het een beleidsdoelstelling is die prioritaire acties of actieplannen bevat of niet. Zo krijgen de raadsleden in 1 oogopslag een volledig overzicht van de beleidsdoelstellingen en de middelen die het bestuur ervoor uittrekt. De informatie in het financieel doelstellingenplan (schema M1) blijft dus **niet langer beperkt tot de prioritaire beleidsdoelstellingen**.

Het schema geeft daarnaast, net zoals nu, inzicht in de **omvang van het budget** dat het bestuur besteedt aan **transacties die het niet aan beleidsdoelstellingen koppelt**.

Ook dit schema toont per rubriek telkens **alleen de totale uitgaven en ontvangsten**. De cijfers zijn niet langer uitgesplitst over exploitatie, investeringen en financiering.

Schema M1: Financieel doelstellingenplan

	Boekjaar 1	Boekjaar 2	Boekjaar 3	Boekjaar 4	Boekjaar 5	Boekjaar 6
Beleidsdoelstelling 1 <ul style="list-style-type: none">• Uitgaven• Ontvangsten						
Beleidsdoelstelling 2 <ul style="list-style-type: none">• Uitgaven• Ontvangsten						
Beleidsdoelstelling ... <ul style="list-style-type: none">• Uitgaven• Ontvangsten						
Beleidsdoelstelling N <ul style="list-style-type: none">• Uitgaven• Ontvangsten						
Verrichtingen zonder beleidsdoelstellingen (totaal) <ul style="list-style-type: none">• Uitgaven• Ontvangsten						
Algemeen totaal <ul style="list-style-type: none">• Uitgaven• Ontvangsten						

Het aangepaste financieel doelstellingenplan (schema M1 (W)) en de doelstellingenrekening (schema J1) volgen een gelijkaardige opbouw.

4.2. Staat van het financieel evenwicht

De wijzigingen aan de schema's die een overzicht geven van het financieel evenwicht zijn beperkt:

- de aangepaste staat van het financieel evenwicht (schema M2 (W)) geeft bij elke aanpassing van het meerjarenplan steeds de wijzigingen weer ten opzichte van de voorgaande aanpassing van het meerjarenplan
- de staat van het financieel evenwicht in de jaarrekening (schema J2) bevat naast de cijfers voor het boekjaar en de raming volgens het (aangepast) meerjarenplan ook de cijfers van het vorige boekjaar

De inhoud en de vorm van de staat van het financieel evenwicht in het meerjarenplan (schema M2) zijn niet gewijzigd.

4.3. Overzicht van de kredieten

De **vorm en de inhoud van het overzicht van de kredieten** die de raadsleden vaststellen (schema M3) **wijzigen niet**. In het originele meerjarenplan 2026-2031 zal dat schema alleen de kredieten voor boekjaar 2026 tonen. De gemeente en haar OCMW blijven over afzonderlijke kredieten beschikken om verbintenissen aan te gaan.

Bij elke aanpassing van het meerjarenplan kan het aangepaste overzicht van de kredieten (schema M3 (W)) de **geraamde bedragen voor 1 jaar of 2 jaren** bevatten. De besturen vermelden in dat geval wel uitdrukkelijk of het schema betrekking heeft op een aanpassing van de kredieten voor het lopende jaar, de vaststelling van de beginkredieten voor het volgende jaar, of een combinatie van beide. Die bijkomende vermelding verduidelijkt voor de raadsleden over welke kredieten ze stemmen.

5. TOELICHTING

De toelichting geeft betere informatie over de investeringen, de financiële schulden, de personeelsinzet en de verbonden entiteiten. Daarnaast zijn ook de overzichten van de ontvangsten en uitgaven volgens hun functionele en economische aard aangepast.

5.1. Investeringen

De raadsleden zullen vanaf 2026 een **globaal overzicht van de investeringen** krijgen. Het huidige schema voor de rapportering over de investeringsprojecten per prioritaire actie verdwijnt. De voorstelling van de investeringsprojecten per prioritaire actie blijkt voor de raadsleden te technisch en biedt onvoldoende overzicht van de investeringen.

Het nieuwe overzicht bevat:

- een beknopte omschrijving van de investering
- de geraamde uitgaven en de eventuele geraamde ontvangsten (bv. investeringssubsidies).

In de **planningsdocumenten** moet het minstens de volledige periode van het meerjarenplan bestrijken en de investeringen per boekjaar tonen. Als de investering de periode van het meerjarenplan overschrijdt, moet het bestuur ook het geraamde bedrag weergeven voor de jaren die buiten de periode van het (aangepaste) meerjarenplan vallen.

De besturen bepalen zelf **hoe ze het overzicht van hun investeringen presenteren** en de indeling die ze daarbij als invalshoek gebruiken. Zo kan een bestuur kiezen voor een voorstelling volgens een bepaalde economische of functionele indeling, een indeling volgens doelstellingen, een combinatie daarvan, of nog een andere ordening.

Bij een aanpassing van het meerjarenplan visualiseert het bestuur in dit overzicht ook **de wijzigingen ten opzichte van de voorgaande planning**. Ook hier kiest het bestuur zelf op welke concrete manier het dat doet (bv. in kleuren, aparte blokken naast, onder of in mekaar, enz.).

5.2. Ontvangsten en uitgaven volgens hun functionele aard

Het overzicht van de ontvangsten en uitgaven volgens hun functionele aard (schema T1) toont de totale geraamde uitgaven en ontvangsten volgens de indeling in beleidsdomeinen die het bestuur zelf gekozen heeft. Net zoals vroeger geeft het bestuur in de documentatie een volledig overzicht van de samenstelling van de beleidsdomeinen met de beleidsvelden die het er heeft in opgenomen.

Om de leesbaarheid te bevorderen bevat dat schema per beleidsdomein alleen nog **de totale uitgaven en ontvangsten en niet langer uitgesplitste bedragen** (exploitatie, investeringen, financiering, saldo). Door onderaan het schema de totale uitgaven en ontvangsten toe te voegen voor alle beleidsdomeinen samen, kunnen raadsleden gemakkelijk het aandeel afleiden van elk beleidsdomein in het totale budget.

5.3. Ontvangsten en uitgaven volgens hun economische aard

De wijzigingen aan het overzicht van de ontvangsten en uitgaven volgens hun economische aard (schema T2) zijn beperkt.

De rubriek “ontvangsten uit de werking” is uitgesplitst in **2 rubrieken**:

- “ontvangsten uit retributies”
- “andere ontvangsten uit de werking”.

Diezelfde uitsplitsing komt vanaf de jaarrekening over het jaar 2026 ook voor in **de staat van opbrengsten en kosten** (schema J5).

Het schema toont ook de **inkomsten uit administratieve boetes in een afzonderlijke rubriek** in plaats van in 1 bedrag samen met de lokale belastingen. Die verdere uitsplitsing levert extra beleidsinformatie voor de raadsleden, de Vlaamse overheid en de andere gebruikers van de BBC-data. De inkomsten uit gemeentelijke administratieve sancties (GAS-boetes voor bv. zwerfvuil, overlast, lichte snelheidsovertredingen en parkeerinbreuken) vertonen de laatste jaren een sterk stijgende tendens. Raadsleden wensen daar rechtstreeks vanuit de schema's zicht op te krijgen.

A. Operationele ontvangsten
1. Ontvangsten uit de werking
a. Ontvangsten uit retributies
b. Andere ontvangsten uit de werking
2. Fiscale ontvangsten en boetes
a. Aanvullende belastingen
- Opcentiemen op de onroerende voorheffing
- Aanvullende belasting op de personenbelasting
- Andere aanvullende belastingen
b. Andere belastingen
c. Boetes

Het nieuwe schema T2 bevat onderaan de samenvatting van de samenstelling van het budgettair resultaat en het aandeel van de exploitatie, de investeringen en de financiering in het globale resultaat.

5.4. Financiële schulden

Het schema van de financiële schulden is **grondig aangepast** om het leesbaarder en minder technisch te maken voor de raadsleden. De onderstaande figuur toont het nieuwe schema (T3). Het geeft een overzicht van:

- de (geraamde) financiële schulden op 1 januari van het boekjaar;
- de nieuwe leningen en leasings die het bestuur volgens de budgettaire planning zal aangaan;
- de kapitaalsaflossingen die zullen gebeuren;
- de (geraamde) financiële schuld die daar op 31 december van het boekjaar uit volgt.

Elke rubriek maakt onderscheid tussen schulden:

- uit obligatieleningen
- uit leasingcontracten en soortgelijke overeenkomsten (bv. erfpachten)
- uit leningen van banken
- uit andere leningen.

Raadsleden zien in dat schema in 1 oogopslag hoe de financiële schulden van het bestuur evolueren.

Schema T3: Evolutie van de financiële schulden

Geraamde financiële schulden	Boekjaar 1	Boekjaar 2	Boekjaar 3	Boekjaar 4	Boekjaar 5	Boekjaar 6
A. Financiële schulden op 1 januari <ul style="list-style-type: none"> • Obligatieleningen • Leasingschulden en soortgelijke schulden • Schulden aan kredietinstellingen • Andere leningen 						
B. Nieuwe leningen en leasings <ul style="list-style-type: none"> • Obligatieleningen • Leasingschulden en soortgelijke schulden • Schulden aan kredietinstellingen • Andere leningen 						
C. Aflossingen <ul style="list-style-type: none"> • Obligatieleningen • Leasingschulden en soortgelijke schulden • Schulden aan kredietinstellingen • Andere leningen 						
D. Financiële schulden op 31 december (A + B + C) <ul style="list-style-type: none"> • Obligatieleningen • Leasingschulden en soortgelijke schulden • Schulden aan kredietinstellingen • Andere leningen 						

In de **jaarrekening** bevat het schema met de evolutie van de financiële schulden (het nieuwe schema T3 (J)) de volgende bedragen:

- de financiële schulden op 31 december van het boekjaar, ingedeeld volgens het type schuld en de termijn waarop de schuld vervalt
- de periodieke en niet-periodieke kapitaalsaflossingen van leningen en leasings
- de betaalde rente
- de nieuwe leningen en leasings die het bestuur in de loop van het boekjaar is aangegaan
- de openstaande vorderingen voor toegestane of overgenomen gewaarborgde leningen die het bestuur heeft toegekend aan andere organisaties
- de bedragen die de besturen in de loop van het boekjaar ontvangen hebben uit terugvorderingen van toegestane en overgenomen gewaarborgde leningen.

5.5. Personeelsinzet

De personeelskosten vertegenwoordigen een bijzonder groot aandeel in de uitgaven van een gemeente. Het is belangrijk dat raadsleden die kosten en de evolutie van het personeelsbestand goed kunnen opvolgen. Het schema met de uitgaven en ontvangsten volgens hun economische aard (schema T2) bevat de uitgaven per soort van personeelskost.

a. Politiek personeel
b. Vast benoemd niet-onderwijzend personeel
c. Niet vast benoemd niet-onderwijzend personeel
d. Onderwijzend personeel ten laste van het bestuur
e. Onderwijzend personeel ten laste van andere overheden
f. Andere personeelskosten
g. Pensioenen en soortgelijke verplichtingen

Vanaf 2026 verschaft de toelichting de raadsleden ook **meer informatie over de personeelsinzet**. Er is **geen opgelegd schema**. Het bestuur moet gewoon een overzicht geven van het aantal voltijds equivalenten volgens een indeling in afdelingen of diensten. Zo bieden de beleidsrapporten de raadsleden een beter zicht op het personeelsbestand dat schuilt achter de (geraamde) personeelsuitgaven.

Voor het **meerjarenplan en de aanpassing** ervan legt de regelgeving **geen vaste datum voor de inventarisatie van de personeelsinzet** op. Het overzicht moet voldoende actueel zijn. Bij voorkeur vermeldt het de datum van opmaak.

De **jaarrekening** geeft de momentopname op 31 december van het boekjaar weer. Dit overzicht vervangt de vroegere informatie over het personeel in de documentatie bij de beleidsrapporten.

5.6. Verbonden entiteiten

Vanaf 2026 bevat de toelichting **een volledig overzicht van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de andere verbonden entiteiten** met de gemeentelijke financiële tussenkomsten ervoor.

De raadsleden gaven bij [de evaluatie](#) immers duidelijk aan dat ze onvoldoende zicht hebben op de activiteiten van en de uitgaven voor organisaties waarmee de gemeente nauw verbonden is, zoals de politie- en hulpverleningszone en de intercommunales. Hoewel de huidige regels voorschrijven dat de documentatie bij de beleidsrapporten een overzicht van de verbonden entiteiten moet bevatten, plaatsen we de informatie over die verbonden entiteiten dus meer op de voorgrond.

6. DOCUMENTATIE

De aanpassingen in de documentatie zorgen voor een betere balans tussen gebalde beleids- en financiële informatie op hoofdlijnen in de beleidsrapporten en gedetailleerde gegevens over de volledige werking van het bestuur in de documentatie. Zo kunnen de besturen de detailinformatie die raadsleden wensen, integreren in de beleidsrapportering, zonder de focus op hoofdlijnen in het beleidsrapport te verliezen.

6.1. Extra onderdelen

De documentatie bij de beleidsrapporten krijgt twee extra onderdelen:

- een overzicht van de uitgaven en ontvangsten voor exploitatie, investeringen en financiering per beleidsveld
- een overzicht van de jaarlijkse opbrengst per soort retributie die het bestuur heft.

De regelgeving gaat voor het eerste overzicht uit van een presentatie op het niveau van het beleidsveld en een indeling in exploitatie, investeringen en financiering. Een bestuur kan er echter voor kiezen om de gegevens meer in detail weer te geven volgens een eigen onderverdeling, bijvoorbeeld door de cijfers voor bepaalde beleidsvelden uit te splitsen per beleidsitem of per (groep van) algemene rekening(en). De rubrieken waarvoor een bestuur geen uitgaven of ontvangsten heeft, moet het niet opnemen.

6.2. Detailoverzicht met uitgaven en ontvangsten

De besturen moeten de ontvangsten en uitgaven in het detailoverzicht van de doelstellingenboom voor elk onderdeel (de beleidsdoelstellingen, de actieplannen en de acties) **uitsplitsen** over de exploitatie, de investeringen en de financiering.

Die informatie en de bovenvermelde extra onderdelen zorgen er voor dat raadsleden **gemakkelijker toegang krijgen tot meer detailgegevens**. Het overzicht met de uitgaven en ontvangsten per beleidsveld bevat bijvoorbeeld ook de bedragen voor de activiteiten die het bestuur niet in doelstellingen uitdrukt. Uit de evaluatie over de leesbaarheid van de beleidsrapporten blijkt immers dat heel wat raadsleden van oordeel zijn dat ze hun controle niet voldoende kunnen uitoefenen omdat de beleidsrapporten niet voldoende gedetailleerde informatie bevatten over dat deel van de werking dat niet in doelstellingen is uitgedrukt.

Het bestuur bepaalt zelf **in het huishoudelijk reglement** op welke wijze het de nieuw toegevoegde informatie ter beschikking stelt van de raadsleden.

Het is geen vereiste om het overzicht met de uitgaven en ontvangsten of het detail van de volledige doelstellingenboom ook fysiek te bezorgen: er moet enkel een regeling zijn die waarborgt dat de raadsleden die informatie vlot kunnen raadplegen. Het bestuur kan kiezen om de documentatie alleen digitaal ter beschikking te stellen.

6.3. Omgevingsanalyse

De verplichting om bij elke aanpassing van het meerjarenplan een **geactualiseerde omgevingsanalyse** aan de documentatie toe te voegen, vervalt.

De omgevingsanalyse bij de documentatie van het meerjarenplan 2026-2031 blijft verplicht.

Het **overzicht met de personeelsinzet** en de financiële tussenkomsten voor de **verbonden entiteiten** verschuiven naar [de toelichting](#).

7. REKENINGENSTELSELS

In de rekeningenstelsels van de beleidsvelden en de algemene rekeningen voor de algemene en de budgettaire boekhouding zijn verschillende wijzigingen aangebracht om de beleidsinformatie in de boekhouding en de digitale rapportering te verbeteren.

7.1. Beleidsvelden

De beleidsvelden “activering van tewerkstelling” (code 0904) en “werkgelegenheid” (code 0550) integreren tot het beleidsveld “Tewerkstelling en activering” (code 0550).

7.2. Pensioenverplichtingen en -rechten

We voegen in het rekeningenstelsel voor de algemene boekhouding in de rubriek “pensioenen en soortgelijke verplichtingen” **4 nieuwe minimum algemene rekeningen (MAR)** toe die een transparante en eenvormige registratie en rapportering mogelijk maken:

- MAR 6242 - Bijdrage herverzekering pensioenen politiek en vast benoemd personeel
- MAR 6243 - Bijdrage herverzekering werkgeversbijdragen wettelijke verzekeringen
- MAR 6244 - Onttrekking herverzekering pensioenen politiek en vast benoemd personeel (-)
- MAR 6245 - Onttrekking herverzekering werkgeversbijdragen wettelijke verzekeringen (-)

Vanaf 2026 boeken de lokale besturen **hun transacties voor de bijdrage aan en de aanwending van de “reservefondsen”** bij de herverzekeraar in het kader van pensioenverplichtingen van het lokaal bestuur op die specifieke rekeningen. De mutaties en de stand van de “reservefondsen” die de verzekeraars beheren voor de financiering van de gemeentelijke pensioenverplichtingen houden de gemeenten bij op 4 nieuwe rekeningen in de klasse 0 (Rubriek 04 - Aandeel van de herverzekeraar in de pensioenverplichtingen van het bestuur):

- MAR 040/1 - Fonds voor pensioenen politiek en vast benoemd personeel
- MAR 042/3 - Fonds voor werkgeversbijdragen wettelijke verzekeringen.

De huidige MAR 040 en 041 schuiven in het rekeningenstelsel op naar MAR 044/5 (Goederen en waarden van derden gehouden door derden in hun naam, maar ten bate en voor risico van de boekhoudkundige entiteit).

De **8 bijkomende rekeningen voor de registratie van de transacties bij de herverzekering van pensioenverplichtingen voor mandatarissen en statutaire personeelsleden** maken de rapportering transparanter over de middelen die de lokale besturen besteden voor de financiering van hun pensioenverplichtingen. Ze laten toe om de effectieve stromen (de verschuldigde basis-

en responsabiliseringsbijdragen aan de RSZ, de verschuldigde pensioenen aan gepensioneerde mandatarissen) en de compenserende aanwending van het “reservefonds” uit te drukken in de boekhouding en te rapporteren via de digitale rapportering over de jaarrekening aan ABB.

Het gebruik van onderscheiden algemene rekeningen geeft de raadsleden en de Vlaamse overheid een beter inzicht in:

- de werkgeversbijdragen die de lokale besturen aan de RSZ werkelijk verschuldigd zijn voor de basis- en de responsabiliseringsbijdrage voor de financiering van de wettelijke pensioenen (1^e pensioenpijler) van hun vast benoemde personeelsleden
- de (jaarlijkse) premie of bijdrage die het bestuur betaalt aan de herverzekeraar voor de opbouw van het “reservefonds pensioenbijdragen” bij de herverzekeraar
- het bedrag van het “reservefonds pensioenbijdragen” dat is aangewend om (een deel van) de pensioenverplichtingen van een bepaald jaar te dragen
- de stand en de mutatie van het “reservefonds pensioenbijdragen”
- de betaalde pensioenen aan gewezen uitvoerende mandatarissen en eventuele gepensioneerde ex-statutairen die niet onder het Gesolidariseerd Pensioenfonds vallen
- de (jaarlijkse) premie of bijdrage die het bestuur betaalt aan de herverzekeraar voor de opbouw van het “reservefonds pensioenen” bij de herverzekeraar
- het bedrag van het “reservefonds pensioenen” dat is aangewend om (een deel van) de pensioenverplichtingen van een bepaald jaar te dragen
- de stand en de mutatie van het “reservefonds pensioenen”.

De budgettaire lasten voor pensioenen en pensioenbijdragen voor de mandatarissen en het personeel van de lokale besturen stijgen jaarlijks. Steeds meer besturen sluiten bij een verzekeraar of organisme voor de financiering van Pensioenen (OFP) een overeenkomst af voor de financiering van hun pensioenverplichtingen voor mandatarissen en statutaire personeelsleden.

De boekhouding en de rapportering in de beleidsrapporten en de digitale rapportering aan ABB bieden nu geen duidelijk zicht op de bedragen die lokale besturen voor een bepaald jaar werkelijk verschuldigd zijn voor de pensioenen van de gerechtigden en de pensioenbijdragen voor de financiering van het Gesolidariseerd Pensioenfonds van de RSZ.

Gezien het toenemende budgettair belang moeten gemeenten en de Vlaamse overheid de lokale pensioenlasten en de financiering ervoor op een eenvormige manier kunnen opvolgen in de gemeentelijke boekhouding en de digitale rapportering over de jaarrekening.

7.3. Opbrengsten retributies

Het rekeningenstelsel bevat vanaf 2026 een gedetailleerde onderverdeling voor de ontvangsten per soort retributie naar analogie met de indeling van de rekeningen voor belastingen.

Voorbeelden van soorten retributies zijn:

- de aflevering van identiteitsbewijzen
- omgevingsvergunningen
- het ophalen van huisvuil
- het gebruik van het openbaar domein
- de aansluiting op het rioolnet

Voor die registratie volgens het soort retributie voegen we 37 algemene rekeningen toe in de rubriek 700 (opbrengsten uit retributies). De andere opbrengsten uit de werking komen onder rekeningen in de rubriek 701/6 (andere verkopen en dienstprestaties).

7.4. Opbrengsten boetes

De rubriek voor de boetes maakt voortaan een **onderscheid tussen 5 categorieën** om de rapportering over de inkomsten uit gemeentelijke administratieve sancties en boetes in het kader van lage emissiezones te verbeteren.

MAR-code	gemeentelijke administratieve sanctie/boete
MAR 7390	GAS-boetes lichte snelheidsovertredingen
MAR 7391	GAS-boetes stilstaan, parkeren en autoluwe zones
MAR 7392/5	Andere GAS-boetes
MAR 7396	Boetes lage emissiezone
MAR 7397/9	Andere administratieve sancties

7.5. Leasing en soortgelijke schulden

Het rekeningenstelsel maakt voor de schulden uit leasingcontracten en soortgelijke overeenkomsten (bv. erfpachten) voortaan een onderscheid tussen:

- schulden aan kredietinstellingen (MAR 1721 en 4221)
- schulden aan andere entiteiten dan kredietinstellingen (MAR 1722 en 4222).

Voor die laatste rekeningen duidt het bestuur met een verplicht eindcijfer ook het type schuldeiser aan (bv. een gemeente, provincie of intergemeentelijk samenwerkingsverband).

Met die bijkomende codes kunnen de lokale besturen in een toelichting bij (het schema over) hun financiële schulden op een **meer gedifferentieerde wijze rapporteren over de aard van hun financiële schulden**. Daarin kan een bestuur bijvoorbeeld wijzen op het deel van de schuld dat slaat op langlopende termijnovereenkomsten (bv. erfpachten, PPS) of het bedrag van de schuld dat betrekking heeft op investeringen voor de verledning van de openbare verlichting en dat gedelgd wordt met (jaarlijkse) kapitaalsverminderingen in de participatie in de energie-intercommunale.

7.6. Vorderingen op lange termijn uit niet-ruiltransacties die binnen het jaar vervallen

Bij de vorderingen op lange termijn uit niet-ruiltransacties die binnen het jaar vervallen is de **MAR-code 4955 toegevoegd** (“Andere vorderingen op lange termijn uit niet-ruiltransacties die binnen het jaar vervallen”).

7.7. Rekeningen met een gewijzigde omschrijving

Bepaalde rekeningen krijgen een nieuwe omschrijving:

Naam rekening	Oude omschrijving	Nieuwe omschrijving
Rekeningen voor de financiële activa in rubriek 283	OCMW-verenigingen	Welzijnsverenigingen en andere vennootschappen voor maatschappelijk welzijn
Algemene rekening met MAR-code 2905	Vorderingen wegens toegestaan betalingsuitstel	Andere niet-operationele vorderingen uit ruiltransacties
Algemene rekening met MAR-code 4945	Vorderingen wegens toegestaan betalingsuitstel die binnen het jaar vervallen	Andere vorderingen op lange termijn uit ruiltransacties die binnen het jaar vervallen

De nieuwe omschrijvingen van de rekeningen voor de financiële activa in rubriek 283 verwijzen niet langer naar “OCMW-verenigingen”, maar naar “welzijnsverenigingen en andere vennootschappen voor maatschappelijk welzijn”. Zo brengen we de omschrijvingen in het rekeningenstelsel in overeenstemming met de terminologie van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

De omschrijving van de algemene rekening met MAR-code 2905 is aangepast van “Vorderingen wegens toegestaan betalingsuitstel” naar “Andere niet-operationele vorderingen uit ruiltransacties”. De omschrijving voor de MAR-code 4945 luidt voortaan “Andere vorderingen op lange termijn uit ruiltransacties die binnen het jaar vervallen” in plaats van “Vorderingen wegens toegestaan betalingsuitstel die binnen het jaar vervallen”.

7.8. Algemene rekeningen voor de budgettaire verrichtingen

Voor de toepasselijke rekeningen is het stelsel van de algemene rekeningen voor de budgettaire verrichtingen op volledig analoge manier aangepast volgens de wijzigingen die het vorige punt beschrijft:

- voor de pensioenen zijn de rekeningen met MAR-codes 6242 tot 6245 toegevoegd aan de rubriek “Pensioenen en soortgelijke verplichtingen
- de rubriek 700/6 (ontvangsten uit de werking) is uitgesplitst in rubriek 700 (Retributies, met detailindeling) en rubriek 701/6 (Andere ontvangsten uit werking)
- de 5 specifieke rekeningen voor de gemeentelijke administratieve sancties en andere boetes zijn toegevoegd in rubriek 739 (boetes)
- de rubriek over de ontvangsten uit het aangaan van financiële schulden maakt voortaan een onderscheid tussen “kredietinstellingen” en “andere entiteiten”. Voor de financiële leasingen en de soortgelijke overeenkomsten met andere entiteiten dan kredietinstellingen is de MAR-code 1722 toegevoegd. De omschrijving bij MAR-code 1721 is aangepast naar “Andere leasingenschulden en soortgelijke schulden aan kredietinstellingen”
- in de rubriek “Uitgaven voor niet-periodieke aflossingen van leningen en leasingen” is de omschrijving bij MAR-code 1721 aangepast naar “Andere leasingenschulden en soortgelijke schulden aan kredietinstellingen”.
- voor de niet-periodieke aflossingen van financiële leasingen en soortgelijke overeenkomsten met andere entiteiten dan kredietinstellingen is de MAR-code 1722 toegevoegd
- de MAR-codes voor de periodieke aflossingen van leningen en leasingen zijn op overeenkomstige wijze aangepast (MAR-codes 4221 en 4222)
- bij de financieringsontvangsten is de nieuwe MAR-code 4955 toegevoegd (Andere vorderingen op lange termijn uit niet-ruiltransacties die binnen het jaar vervallen)
- bij de financieringsuitgaven krijgt de MAR-code 2905 de nieuwe omschrijving “Andere niet-operationele vorderingen uit ruiltransacties”
- aan de rubriek “toegestaan betalingsuitstel” zijn de volgende rekeningen toegevoegd:
 - MAR 2900 - Operationele vorderingen uit ruiltransacties;
 - MAR 2910 - Operationele vorderingen uit niet-ruiltransacties;
 - MAR 2915 - Andere niet-operationele vorderingen uit niet-ruiltransacties.

7.9. Algemene rekeningen met specifieke economischesectorcode

Er zijn **MAR-codes en rekeningen toegevoegd** en omschrijvingen van **MAR-codes gewijzigd** in het stelsel van de algemene rekeningen waarvoor de lokale besturen in de budgettaire boekhouding steeds een specifieke economischesectorcode moeten gebruiken.

Toegevoegde MAR-codes en rekeningen met hun omschrijving

MAR-code	Omschrijving
MAR 6500	Rente, commissies en kosten verbonden aan schulden
MAR 1722 en 4222	Andere leasingschulden en soortgelijke schulden aan andere entiteiten dan kredietinstellingen (zowel bij de financieringsontvangsten als - uitgaven)
MAR 2900	Operationele vorderingen uit ruiltransacties
MAR 2915	Andere niet-operationele vorderingen uit niet-ruiltransacties
MAR 4955	Andere vorderingen op lange termijn uit niet-ruiltransacties die binnen het jaar vervallen

MAR-codes met gewijzigde omschrijving

MAR-code	Omschrijving
MAR 2830	Belangen in welzijnsverenigingen en andere verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn
MAR 2832	Vorderingen op welzijnsverenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn
MAR 1721	Andere leasingschulden en soortgelijke schulden aan kredietinstellingen
MAR 2905	Andere niet-operationele vorderingen uit ruiltransacties
MAR 4221	Andere leasingschulden en soortgelijke schulden aan kredietinstellingen
MAR 4945	Andere vorderingen op lange termijn uit ruiltransacties die binnen het jaar vervallen

8. Vergelijking samenstelling beleidsrapporten BBC 2020 en BBC 3.0

Vergelijk de samenstelling van de beleidsrapporten van BBC 2020 en BBC 3.0 in onderstaande concordantietabel. Raadpleeg ook [de schema's en rekeningstelsels van BBC 3.0](#)

MEERJARENPLAN 2020-2025	MEERJARENPLAN 2026-2031
<p>Strategische nota</p> <p>Omschrijving van de beleidsdoelstellingen (BDS) met prioritaire acties (en omschrijving van die prioritaire acties), met een overzicht van verwachte ontvangsten en uitgaven (opgesplitst voor exploitatie, investering en financiering):</p> <ul style="list-style-type: none"> • per prioritaire actie • voor het totaal van de niet-prioritaire acties voor diezelfde BDS • voor het totaal per BDS <p>Overzicht BDS zonder prioritaire acties</p> <p>Verwijzing naar overzicht van alle BDS, actie(plannen) met ramingen</p> <p>Bij aanpassing meerjarenplan: (alleen) wijzigingen van strategische nota en motivering wijziging</p>	<p>Strategische nota</p> <p>Een beleidsverklaring (beschrijving gepland beleid + financiële kerncijfers elk jaar meerjarenplan)</p> <p>Overzicht van alle beleidsdoelstellingen</p> <p>Omschrijving prioritaire acties met verwachte ontvangsten en uitgaven (<i>geen</i> opsplitsing voor exploitatie, investering en financiering) en verwijzing naar de BDS waarin ze kaderen</p> <p>Verwijzing naar overzicht van alle BDS, actie(plannen) met ramingen</p> <p>Bij aanpassing meerjarenplan: motivering wijziging + aangepaste strategische nota met aanduiding van wijzigingen t.o.v. vorige situatie</p>

<p>Financiële nota</p> <p>Schema M1: financieel doelstellingenplan = verwachte ontvangsten en uitgaven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per prioritaire BDS • voor het totaal van de niet-prioritaire BDS • voor het totaal van de zaken niet in BDS zijn vervat; <p>Schema M2: staat van het financieel evenwicht</p> <p>Schema M3: overzicht van de kredieten</p> <p>Bij aanpassing meerjarenplan: aangepaste schema's</p>	<p>Financiële nota</p> <p>Schema M1: financieel doelstellingenplan = verwachte uitgaven en ontvangsten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per BDS (alle BDS, dus zowel de prioritaire als de andere) • voor het totaal van de zaken niet in BDS vervat • <i>geen</i> opsplitsing voor exploitatie, investering en financiering <p>Schema M2: staat van het financieel evenwicht (identiek)</p> <p>Schema M3: overzicht van de kredieten (identiek, 1 boekjaar)</p> <p>Bij aanpassing meerjarenplan: aangepaste schema's (W) met aanduiding van wijzigingen t.o.v. vorige situatie</p> <p>Schema M3 (W): 1 boekjaar of 2 boekjaren (situatie vermelden)</p>
<p>Toelichting</p> <p>Schema T1: uitgaven/ontvangsten functioneel</p> <p>Schema T2: uitgaven/ontvangsten economisch</p> <p>Schema T3: investeringsprojecten (per prioritaire actie of actieplan)</p> <p>Schema T4: financiële schulden</p> <p>Beschrijving financiële risico's</p>	<p>Toelichting</p> <p>Schema T1: uitgaven/ontvangsten functioneel: <i>geen</i> opsplitsing voor exploitatie, investering en financiering</p> <p>Schema T2: uitgaven/ontvangsten economisch (retributies/boetes zichtbaar)</p> <p>Schema T3: evolutie financiële schulden – nieuw schema</p> <p>Beschrijving financiële risico's</p> <p>Overzicht personeelsinzet (VTE/uitgaven per dienst)</p>

<p>Beschrijving grondslagen en assumpties</p> <p>Plaats waar documentatie beschikbaar is</p> <p>Alle andere relevante informatie</p> <p>Bij aanpassing meerjarenplan: aangepaste schema's</p>	<p>IGS en andere verbonden entiteiten (overzicht + financiële tussenkomst)</p> <p>Beschrijving grondslagen en assumpties</p> <p>Plaats waar documentatie beschikbaar is</p> <p>Andere relevante informatie</p> <p>Bij aanpassing meerjarenplan: aangepaste schema's T (W) met aanduiding van wijzigingen t.o.v. vorige situatie</p>
<p>Documentatie</p> <p>Omgevingsanalyse</p> <p>Overzicht van alle BDS en actie(plannen), met ontvangsten en uitgaven</p> <p>Toegestane werkings- en investeringssubsidies</p> <p>Samenstelling beleidsdomeinen</p> <p>Overzicht verbonden entiteiten</p> <p>Personeelsinzet</p> <p>Overzicht opbrengst per belastingsoort</p>	<p>Documentatie</p> <p>Omgevingsanalyse</p> <p>Overzicht van alle BDS en actie(plannen), met ontvangsten en uitgaven, opgesplitst naar exploitatie, investeringen en financiering</p> <p>Toegestane werkings- en investeringssubsidies</p> <p>Samenstelling beleidsdomeinen</p> <p>Overzicht opbrengst per belastingsoort</p> <p>Overzicht opbrengst per retributiesoort</p> <p>Overzicht uitgaven en ontvangsten per beleidsveld, telkens voor exploitatie, investeringen en financiering</p>

Alle andere relevante informatie Bij aanpassing meerjarenplan: geactualiseerde omgevingsanalyse	Alle andere relevante informatie Bij aanpassing meerjarenplan: geen geactualiseerde omgevingsanalyse
JAARREKENING (TOT 2025)	JAARREKENING VANAF 2026
<p>Beleidsvaluatie</p> <p>Voor de beleidsdoelstellingen (BDS) met prioritaire acties (en voor elke prioritaire actie), de mate van realisatie en de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven (opgesplitst voor exploitatie, investering en financiering) per:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prioritaire actie • voor het totaal van de niet-prioritaire acties van diezelfde BDS • per BDS <p>Verwijzing naar overzicht van alle BDS, actie(plannen) met gerealiseerde ontvangsten en uitgaven</p>	<p>Beleidsvaluatie</p> <p>Een beleidsverklaring (beschrijving resultaten van het gepland beleid + financiële kerncijfers betrokken jaar in vergelijking met MJP(A))</p> <p>Omschrijving mate van realisatie per prioritaire actie met gerealiseerde ontvangsten en uitgaven</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>geen</i> opsplitsing voor exploitatie, investering en financiering • vergelijking met ramingen MJP(A) • verwijzing naar de BDS waarin ze kaderen <p>Verwijzing naar overzicht van alle BDS, actie(plannen) en geboekte ontvangsten en uitgaven</p>
<p>Financiële nota</p> <p>Schema J1: doelstellingenrekening = gerealiseerde ontvangsten en uitgaven, met vergelijking met de laatste raming:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per prioritaire BDS • voor het totaal van de niet-prioritaire BDS • voor het totaal van de zaken die niet in BDS zijn vervat 	<p>Financiële nota</p> <p>Schema J1: doelstellingenrekening = gerealiseerde uitgaven en ontvangsten, met vergelijking met raming MJP(A) én rekening jaar N-1</p> <ul style="list-style-type: none"> • per BDS (alle BDS, dus zowel de prioritaire als de andere) • voor het totaal van de zaken niet in BDS vervat

<p>Schema J2: staat van het financieel evenwicht (met vergelijking met de laatste raming)</p> <p>Schema J3: realisatie van de kredieten (vergelijking met de toegestane kredieten)</p> <p>Schema J4: balans</p> <p>Schema J5: staat van opbrengsten en kosten</p>	<p>Schema J2: staat van financieel evenwicht (met vergelijking met raming MJP(A) én rekening jaar N-1)</p> <p>Schema J3: overzicht van de kredieten (met vergelijking met de toegestane kredieten én rekening jaar N-1)</p> <p>Schema J4: balans (identiek)</p> <p>Schema J5: staat van opbrengsten en kosten (identiek)</p>
---	--

<p>Toelichting</p> <p>Schema T1: uitgaven/ontvangsten functioneel (6 jaar)</p> <p>Schema T2: uitgaven/ontvangsten economisch (6 jaar)</p> <p>Schema T3: investeringsprojecten (per prioritaire actie of actieplan)</p> <p>Schema T4: evolutie financiële schulden (6 jaar)</p> <p>Schema T5: toelichting bij de balans</p>	<p>Toelichting</p> <p>Schema T1 (J): uitgaven/ontvangsten functioneel: alleen jaar t, met vergelijking met raming MJP(A) jaar t en rekening jaar N-1</p> <p>Schema T2 (J): uitgaven/ontvangsten economisch: alleen jaar t, met vergelijking met raming MJP(A) jaar t en rekening jaar N-1</p> <p>Overzicht investeringen met bijbehorende uitgaven en ontvangsten (geen opgelegd schema en geen koppeling met prioritaire acties). Alleen jaar N, met vergelijking met raming MJP(A) jaar N en rekening jaar N-1</p> <p>Nieuw schema T3 (J): evolutie financiële schulden (alleen jaar N, met vergelijking met raming MJP(A) jaar N en rekening jaar N-1). Naast de financiële schulden ook de kapitaalsaflossingen, rente en cijfers over toegestane leningen.</p> <p>Schema T4 (J): toelichting bij de balans (identiek, alleen andere code)</p>
---	---

<p>Overzicht financiële risico's</p> <p>Waarderingsregels</p> <p>Niet in balans opgenomen rechten/verplichtingen</p> <p>Verklaring verschil tussen realisatie en raming</p> <p>Toelichting zaken met 'buitengewone invloed op budgettair resultaat'</p> <p>Toelichting over overgedragen kredieten investeringen/financiering</p>	<p>Overzicht financiële risico's</p> <p>Overzicht personeelsinzet 31/12 jaar N (VTE/uitgaven per afdeling)</p> <p>IGS en andere verbonden entiteiten (overzicht + financiële tussenkomst jaar t), met vergelijking met raming MJP(A) jaar N en rekening jaar N-1)</p> <p>Waarderingsregels</p> <p>Niet in balans opgenomen rechten/verplichtingen</p> <p>Verklaring verschil tussen realisatie en raming</p> <p>Toelichting zaken met 'buitengewone invloed op budgettair resultaat'</p> <p>Toelichting over overgedragen kredieten (investeringen/financiering)</p>
---	--

<p>Documentatie</p> <p>Overzicht van alle BDS, actie(plannen) met gerealiseerde ontvangsten en uitgaven</p> <p>Toegestane werkings- en investeringssubsidies</p> <p>Samenstelling beleidsdomeinen</p> <p>Overzicht verbonden entiteiten</p> <p>Personeelsinzet</p> <p>Overzicht opbrengst per belastingsoort</p>	<p>Documentatie</p> <p>Overzicht van alle BDS, actie(plannen) met gerealiseerde ontvangsten en uitgaven, opgesplitst naar exploitatie, investeringen en financiering</p> <p>Toegestane werkings- en investeringssubsidies</p> <p>Samenstelling beleidsdomeinen</p> <p>Overzicht opbrengst per belastingsoort</p>
---	---

Alle andere relevante informatie	Overzicht opbrengst per retributiesoort Overzicht uitgaven en ontvangsten per beleidsveld, telkens voor exploitatie, investeringen en financiering Alle andere relevante informatie
----------------------------------	---

Agentschap Binnenlands Bestuur

AFDELING LOKALE FINANCIEN

Koning Albert II laan 15 bus 215

1210 BRUSSEL

binnenland@vlaanderen.be